

Postbus van Allah heeft eindelijk onderdak

#Uitingsvrijheid

Het omstreden kunstwerk van Johan van der Dong, met persoonlijke brieven voor Allah, wordt dit weekend voor het eerst tentoongesteld.

Peter Wierenga

Den Haag

‘Je moet niet de imam of de pastoor blind volgen, of schuilen achter een ritueel’, zegt Ahmed Marcouch. ‘Nee, altijd zelf blijven nadenken. Geloof is iets persoonlijks, de vrijheid van het individu is heel belangrijk.’ Daarom opent het PvdA-Kamerlid van Marokkaanse afkomst met alle plezier de

Postbus van Allah.

Dat is een project van kunstenaar Johan van der Dong, waarin mensen een persoonlijke brief konden sturen aan het opperwezen. Van der Dong maakte eerder *Brieven aan God* (2006) en *Gods Hotline* (2007). Maar waar hij groot succes had met dat laatste project (waarbij mensen de ‘voicemail’ van God in konden spreken – zelfs de BBC berichtte erover) kon hij nu niemand vinden om bij te exposeren. Al anderhalf jaar niet.

Zaterdag is het eindelijk zover, in Kunsthuis Verse Vis te Utrecht. Het afsluitende project (in samenwerking met kunstenaar Agnes Frijlink) heet *Zie de Mens*. Die beroemde woorden (*‘Ecce homo’*) zou Pontus

Pilatus hebben gesproken tegenover Jezus.

Het gaat dus niet alleen om de islam. Er zijn performances met een handwassing, een voetwassing en een ‘wassing’ van boeken. Ook is de mens ‘achter de minderheidsgroepen’ te zien. ‘De knuffelmarokkaan, de klotenjavaan, de flikker, de kopvod, de kaaskop, de jesusfreak.’ Bezoekers krijgen een davidster, roze driehoek of kruis, zodat ze kunnen ervaren hoe het is om apart gezet te worden. En de brieven worden op zo’n manier verwerkt in het project dat ze ‘op de meest respectvolle wijze voorgoed een geheim zijn en blijven tussen Allah en mens.’

Van der Dong is blij. De Groningse kunstenaar leude eerst met zijn Postbus bij moskeeën en migrantenorganisaties (‘Misschien een beetje naïef van me’). Een Amsterdamse galeriehouder haakte op het laatst af, bezorgd over de veiligheid. Denk aan wat Theo van Gogh overkwam, of hoe de Iraanse kunstenaar Sooreh Hera vrijwel anoniem moest blijven om haar islamkritische foto’s. Marcouch maakt zich geen zorgen, al krijgt ook hij best wel eens een bedreiging voor zijn kiezen. ‘Bedreiging met geweld is *not done*, maar een pittige dialoog is prima.’